

Hyvinvointialuelain 14 § mukainen hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu valtuustokaudella 2025-2029

Aluehallitus 07.10.2025
1525/00.04.00/2025

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
yhteiskuntasuhteiden päällikkö Anna-Liisa Heiskala, p. 050 312 5276

Selostus asiasta

Yleistä

Laki hyvinvointialueesta 611/2024 (14 §) velvoittaa hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien neuvottelemaan vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Ensimmäiset hyvinvointialuelain 14 § mukaiset neuvottelut toteutettiin kuntakohtaisina hyvinvointialueen ensimmäisellä valtuustokaudella, syksyllä 2023. Valtuustokaudella 2025-2029 neuvottelut on suunniteltu toteutettavaksi kahdessa osassa. Neuvotteluiden tavoitteena on rakentaa yhteinen näkemys strategisen sopimuksen tavoitekokonaisuuksien yhteisestä toteutuksesta sekä jatkovalmisteluna laatia täydentävä suunnitelma. Neuvotteluiden taustalla olevalla strategisella yhteistyösopimuksella Keski-Suomen hyvinvointialue, Keski-Suomen liitto sekä keskisuomalaiset kunnat sopivat yhteistyön tavoitteista, periaatteista sekä rakenteista. Tätä sopimusta edelsi ensimmäisellä valtuustokaudella puitesopimus.

Kokonaisuuden käynnistää kuntien, hyvinvointialueen sekä maakunnan liiton valtuustojen ja virkajohdon yhteinen strategisen tason foorumi Sydämellä- tapahtuma 24.10.2025.

Tapahtuman iltapäivän osiossa käydään yhteinen keskustelu strategiseen yhteistyösopimukseen valmistelluista yhteisistä tavoitteista sekä kootaan keskustelun ja sähköisen välineen kautta evästyket jatkoa varten. Iltapäivästä saatava materiaali kootaan ja toimitetaan sopimuskumppaneille hyödynnettäväksi ja sisältö huomioidaan alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa sekä strategisen yhteistyösopimuksen täydentävässä suunnitelmassa. Iltapäivässä syntyvä aineisto sekä strateginen yhteistyösopimus kokoa neuvotteluiden ensimmäisen vaiheen sisällön.

Strateginen yhteistyösopimus etenee hyväksyttäväksi sopimusosapuolten valtuustoissa marras-joulukuun aikana. Neuvottelukokonaisuuden toinen osa muodostuu virkavalmisteluna tehtävän sopimusta täydentävän suunnitelman kautta. Suunnitelman hyväksyy osapuolten hallitukset ja se käsiteltäisiin yhteisesti kevään 2026 kuntakokouksessa.

Yhteys strategiaan

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian kantava ajatus on, että palvelut ovat ihmistä varten ja saatavilla silloin, kun niitä tarvitaan. Tehtävänä on varmistaa, että jokainen keskisuomalainen saa laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut oikea aikaisesti ja

tarkoituksenmukaisesti. Yhdessä kumppanien kanssa rakennetaan toimivia palveluja ja palveluketjuja sekä asetetaan yhteisiä tavoitteita.

Yksi hyvinvointialueen päivitetyn strategian menestystekijä on sujuva ja tavoitteellinen kumppanuus. Menestystekijä tuo esille, että hyvinvointi, terveys ja turvallisuus ei synny yksin. Tarvitsemme paikallisia, alueellisia ja kansallisia kumppanuuksia. Viestimme avoimesti ja toimimme aktiivisesti ja tavoitteellisesti kuntien, järjestöjen, seurakuntien, yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa asukkaistamme parhaaksi. Myös yta-alueella ja kansallisesti tehtävä yhteistyö on meille tärkeää.

Hyvinvointialuelain 14 § mukaisten neuvottelujen sisällöllisenä pohjana toimivan strategisen yhteistyösopimuksen kautta asetamme kuntien ja maakunnan liiton kanssa yhteiset tavoitteet ja vahvistamme alueellisen yhteistyön rakenteita. Tavoitteet tukevat myös yta-alueella sekä valtakunnallisesti tehtävää edunvalvontatyötä. Sopimusta täydentävä suunnitelma tekee näkyväksi yhteistyön tavoitteiden edistämiseksi ja määrittää seurannan periaatteet.

Neuvotteluiden sisältö

Neuvottelukokonaisuuden käynnistävän Sydämellä -tapahtuman iltapäivän osuudessa käydään yhteinen keskustelu ja kootaan evästyksiset sopimukseen sanoitetun neljän tavoitekokonaisuuden edistämiseksi.

Tavoitekokonaisuudet ovat:

- Osallisuus ja yhteisöllisyys
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä palvelujen järjestäminen
- Yhteinen edunvalvonta ja elinvoima
- Arjen turvallisuus ja varautuminen

Näkökulmana keskustelussa on Keski-Suomen vahvuudet ja kehittämistarpeet eri tavoitekokonaisuuksien edistämiseksi. Kokoamme myös tietoa millä toimenpiteillä ja toimintamalleilla eri organisaatiot voivat edistää tavoitteita ja mihin eri organisaatiot pystyvät sitoutumaan.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi hyvinvointialuelain 14 § mukaisen hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelun suunnitelman valtuustokaudella 2025-2029.

Päätös